

MACA-
12020-06

мастер академске студије архитектуре

назив предмета усмерење	теорија урбаног дизајна сви модули	година	прва
изборна група	историја и теорија 2	семестар	2
наставник	мр. Живковић Ј. доц, др. Ђукић А. ван. проф бр. каб. 011	статус	изборни
E-mail контакт	j_zivkovic@ptt.rs, adjukic@rcub.bg.ac.rs	ЕСПБ	2
учесници у настави		часови активне наставе	
		предавања	2
		вежбе	0
		др. облици	0
		сам. истр. рад	0
		остали часови	
сарадници			
координатор СЦ			
пожељне квалификације за пријем студената			

садржај предмета

циљ:

Циљ курса је упознавање студената са теоретским концептима, темама и дилемама урбаног дизајна. Акцент је на сагледавању различитих приступа препознавању природе, сврхе, улоге и садржаја урбаног дизајна у релацији са економским, друштвеним, културним и природно- еколошким условима урбаног развоја.

теоријска и практична настава:

Настава на предмету обухвата:

- Дефинисање предмета теорије урбаног дизајна,
- Упознавање са различитим филозофским основама, концептима, теоријама и моделима у урбаном дизајну,
- Преглед основних тема у урбаном дизајну;
- Сагледавање различитих приступа истраживању у урбаном дизајну;
- Разматрање димензија урбаног дизајна у различитим теоретским концептима (морфолошка, перцептуална, друштвена, визуелна, функционална, еколошка, темпорална),
- Препознавање улоге урбаног дизајна у савременом урбаном развоју,
- Преглед нових приступа дизајну градског простора у релацији са савременим урбаним феноменима и проблемима,
- Разматрање односа теорије и праксе урбаног дизајна

метод извођења наставе:

Настава се реализује кроз интерактивна предавања, студије случаја, семинарски рад

основна литература:

- Carmona M, Heath T., Oc T., Tiesdell S. (2003) Public Places Urban Spaces: The Dimensions of Urban Design, Oxford, UK: Architectural Press
- Carmona M., Tiesdell S. (eds.) (2007) Urban Design Reader, Oxford, UK: Architectural Press.
- Kelbaugh D., McCullough K. (2008) Writing Urbanism: A Design Reader, NY: Routledge
- Šoe, F. (1978). Urbanizam, utopija i stvarnost, Beograd: Građevinska knjiga
- Elin, N. (2002). Postmoderni urbanizam, Beograd: Orion.
- Живковић Ј. (2013) Теорија урбаног дизајна, Београд: АФ (приручник/скрипта, радна верзија)

ИСХОДИ

-
- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
- 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
  - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
  - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
-
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
  - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
  - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
-
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
  - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
  - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
-
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
  - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
  - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
-
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потребама и тежњама корисника објеката;
  - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
  - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
-
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
  - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
  - 3. могућем утицају пројекта за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
-
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
  - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
  - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
-
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
  - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
  - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
-
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
  - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
  - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.
-

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	60	завршни испит	40
колоквијум 1	20	писмени испит	40
колоквијум 2	20		
рад у семестру	20		

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1		Упознавање са садржајем и приступом раду на предмету; Предмет теорије урбаног дизајна; Основни појмови; Преглед елемената, димензија и тема у урбаном дизајну
2		Основе, контекст, процес и производ урбаног дизајна; Приступ истраживању у урбаном дизајну;
3		Историјски преглед приступа обликовању града; Утопијска мисао о граду; Индустријализација и урбанизација: нови буржоаски град у теорији и пракси
4		Модерни и постмодерни град 20в. - преглед теорија, концепата и критика
5		Димензије урбаног дизајна- Морфолошка димензија
6		Димензије урбаног дизајна - Перцепцијска димензија
7		Димензије урбаног дизајна- Друштвена димензија
8		Димензије урбаног дизајна -Визуелна димензија - колоквијум 1
9		Димензије урбаног дизајна - Функционална димензија
10		Димензије урбаног дизајна - Временска димензија
11		Савремени урбани процеси и њихов утицај на простор и форму града; Улога урбаног дизајна у савременом урбаном развоју; Преглед актуелних парадигми у урбаном дизајну
12		Преглед актуелних парадигми:Нови урбанизам; Свакодневни, Пејзажни и Инфраструктурни урбанизам; Постурбанизам
13		Теорија и пракса урбаног дизајна: Разговор са гостом
14		Отворена питања и актуелне дебате; Лични став: теоретско/нормативна основа за студио пројекат – презентација колоквијума 2
15		Резиме курса; Урбани дизајн у контексту Србије